

SZERKESZTŐI IRADA

Belmagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. vagy 32 korona. Negyed évre 4 frt. vagy 8 korona. Félre 8 frt. „ 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr vagy 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvártt, Belközép-utca 33. szám

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy 1 centimetryi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok érdekvélményben résztulnak. Reclam sora: 1 frt. Bélyegillet minden hirdetés után 30 kr.

Nyiltéri cikkek:

garmand sora után 20 kr. fizetendő.

Tanácskozó tanfelügyelők.

Budapest, jul. 13.

Divatba jött, hogy minden általánosabb érdekű közkérdés bizonyos érdekkörbe tartozó egyének egyetemes gyűlésén vitatassék meg.

Olykor megtörténik, hogy az ilyen szak-konferenciák csakugyan eredményeznek olyan javulást, amely a napirendre hozott közkérdést tényleg előnyösen fejleszti.

Megtörténik ugyan az is, hogy bizonyos érdekkörbe tartozó egyének tanácskozása semmi pozitív eredményt nem idéz elő, amde mert ez csak kivételes — mi legalább nem tartjuk felesleges dolognak, ha egyes érdekkörök működő tényező: általános kérdések megbeszélése céljából testületi tanácskozásokban vesznek részt.

Legutóbb arról veszünk hírt, hogy nemcsak a kir. tanfelügyelők is országos értekezletre fognak összegyűlekezni oly célból, hogy kiterjedt és nagy fontosságú reszortjukba tartozó ügyeket, melyek a népoktatásnak a részben az alsó fokú ipari és kereskedelmi szakoktatásnak is elsőrendű érdekeivel vannak kapcsolatban, meg- tanácskozzák.

Kétségtelen, hogy egy nemzet szellemi és anyagi fejlődése, tehát e két legfontosabb nemzeti érdek szolgálata van a tanfelügyelők ügyködési körébe utalva.

Hogy ők e nagy és nemes hivatással járó feladatokat mikép oldják meg, az kétségtelen elsőrendű nevelésügyi érdek.

Csak méltányolni tudjuk, ha a kir. tanfelügyelők most arra kívánják felhasználni a nagy szellemi, hogy az ügykörükbe utalt közkérdések felett véleményeiket kicseréljék, s jövő magatartásukat bizonyos egészségesnek felismert formák szerint szabályozzák.

Igen óhajthatódnak tartjuk, hogy a tanfelügyelők közös összejövetelén a közoktatásügynek előtérben lévő összes kérdéseiről tanácskozzanak. Ez főleg azért kívánatos, mert az országostörvények és esetenként kiadott kormányrendeletek főképp a népoktatásnak és az ipari és alsóbb kereskedelmi szakoktatásnak igen jelentékeny ágazataiban mind ekkorig a megkívánt egészséges fejlődés-

nek a feltételeit biztosítani nem voltak képesek.

Ugy a törvények, mint a kormányrendeletek rendszerint csak felületes elméleti előismeretek nyomán indulnak, már pedig, ha valahol, úgy épen a népoktatás terén van szükség arra, hogy a legalaposabb gyakorlati tapasztalatok szolgáljanak az intézkedések alapjául.

Ép ezért tartjuk kívánatosnak, hogy a tanfelügyelők, mint gyakorlati ismeretekkel bíró szakférfiak véleményét mondjanak a nevelésügyi mai hiányairól, s mondjanak véleményt arról is, hogy mikép vélk elenyészethetőnek a létező hiányokat és orvosolhatóknak a tényleg meglévő bajokat.

E tekintetben a tanfelügyelők összejövetelétől sok és jelentékeny gyakorlati sikert várunk. Csak az a fődolog, hogy lehető személyes ügyeik kölcsönös megbeszélése közben ne feledkezzenek meg ama nagy és általános érdekeiről, a melyeknek szolgálatára és előbbvitelére elsősorban ők vannak hivatva.

A napirenden ugyanis személyes ügyeik is fel lesznek véve. Ez is helyes. Rendezetlenek a személyi ügyek is. Jól tesszik, ha e téren is javulást sürgetnek.

Amde ne tekintsek a személyes ügyeket első sorban szolgálandóknak, hanem mint a nevelésügyi hivatott apostolai — elsősorban a nevelésügyi egyetemes érdekeinek kifejlesztésén munkáljanak, s ha e téren a tanácskozásiak valami sikert eredményeznek, akkor a nemzet hálájára tesszik magukat érdemesekké.

Oly nagy és fontos nemzeti érdek létezik, hogy mindenki csak örömmel és odaadással szegődhetik ennek a szolgálatába, s ezt a nemzet elsősorban a tanfelügyelőkől várhatja meg.

M. E.

A főrendiház reformja.

A „Pol. Corr.” budapesti levelezője kifejti, hogy a főrendiház születés szerinti örökös tagjainak, valamint egyházi tagjainak ellenállása a kormány egyházpolitikai programjával szemben a vármegyékben mindinkább erősebb mérvben fellépő mozgalmat

idézett elő, mely a főrendiház reformálására irányul.

Az ellenzék egy része ezt a jelenséget a kormány taktikájára viszi vissza.

De ez teljesen téves felfogás, mert igaz ugyan, hogy irányadó körökben a főrendiház reformálásának eszméjét, a mennyiben az egész főrendiházi szervezetre kiterjed, szívesee üdvözik és némely főrendiházi tag magatartása, tekintettel az egyházpolitikai kérdésekre, megfelelő kritika tárgyát képezi; de abból még nem lehet következtetni, hogy a főrendiház reformjának kérdését kormánykörökben aktuálissá szándékoznak tenni.

A jelenlegi felsőház sem zárkozhatik el a sürgős reformok elől, ha azokat a nemzet tulajdoni többsége nyomattal követeli.

A kormány számít is a főrendiház támogatására ugy a közigazgatási, mint az egyházpolitikai reformok tekintetében.

A kormány ezeket a reformokat épen nem akarja összekapcsolni a főrendiház reformjával, mert ez által ama reformok keresztülvitele csak megnehezítené.

A kormánynak semmi része sincs a főrendiház reformálásának a vármegyék által való sürgetésében, melyre a mostani törekvések irányulnak.

A főrendiház reformjára csak egy későbbi időpontban kerülhet a sor.

A kormány azt reméli, hogy a főrendiházat megnyeri a programjának a nélkül, hogy ezt a programot bármilyen tekintetben is megváltoztatná.

A pápai nunczius

a magyar egyházpolitikáról.

Táviratilag jelentették, hogy a „Pesti Napló” bécsi levelezője meginterwiewolta az a kértészetet, melynek megnevezését a következőképpen fogadjuk meg: „A nagyérdékű interwiew így hangzik:

Bécs, jul. 12.

A gliardi nunczius csak nemrég foglalta el új helyét Bécsben. Több évig Münchenben képviselte a Kuriát. A müncheni állás hatásköre, mint tudva van egész Németországra kiterjed — a szentszék Berlinben nem tartván külön meghatalmazottat.

A midőn Galimberti nunczius kardinális léptették elő, a szentszék Agliardi érseket tette át helyére Münchenből. De nemcsak a nunczius változott, hanem az egész bécsi nuncziatúra személyzetét kicserélték.

Monsignore Tarnassi, a ki kilencz évig működött itt mint udítore, Rómába hivatott. Az új udítore-t, Monsignore Locatelli-t, a párisi nuncziatúrából helyezték át ide. Alig harmincz éves, megnyugt külsejű s kedves modoru ember az új udítore, a kinek bizonyára sikerülend épp úgy megnyerni az itteni körök rokonszenvét, mint elődjének.

Az új nunczius impozáns jelenség, közel egy öl magas alak, erős idomokkal; világos szemeiben sok a nyájasság; magas, ki-domborult homloka pedig gondolkodó főre mutat. Monsignore Agliardi ért egy kicsit németül is, de e mellett nagyon jól beszél francziául.

Beszélgéstünk természetesen az egyházpolitikai kérdések körül forgott. Megmagyaráztatta velem a nunczius a magyar politikai pártok állását, törekvéseit. Kérdeztem tőlem, hogy mennyi a képviselők száma és hogy hányan volnának ezek között, a kik a polgári házasság ellen szavaznának?

Őszintén megmondtam, hogy véleményem szerint a képviselőház nagy többséggel meg fogná szavazni az ide vágó törvényjavaslatokat, de hogy minden pártból lesznek „nem”-mel szavazók és hogy a távollavók száma még nagyobb lesz az utóbiaknál.

— De a főrendiház? — kérdezte a nunczius.

— Ott meg fog bukni, Excellenciád, a kötelező polgári házasság!

— Így tehát nem lesz belőle törvény?

— Egyhamar nem! hacsak a korona óriás erőfeszítést nem gyakorol...

— Tegyük fel, veté közbe a nunczius, hogy a magyar képviselőház feloszlattatnék; minő volna az új többség.

— Azt hiszem, Excellenciád, hogy a jelenlegi viszonyok közt választás utján egy magában a többségben, a mint felsőbb helyen kegyvesztett lesz.

— A sulypont tehát Bécsben van! Somoruan kellett válaszolnom, hogy: igen; hiszen odavitték huszonhat évi alkotmányos élet után a dolgokat. Egyházpolitikai kérdések ma inkább Bécsben odatnak meg, mint valaha.

Felbátoritva a nunczius bizalmas kérdéseit által, most én intéztem hozzá néhányat.

— Lapjaink nem egyszer említették, hogy a magyar kormány és Kuria közt alkudozások folynának bizonyos kompromisszumok iránt?

— Nem tudok ilyenről semmit! — válaszolta a nunczius. A szentszék a polgári házasságot semmi formájában sem fogadhatja el. Teljes mérvben ragaszkodunk ahhoz, hogy a katolikusok közt a házasság a templomban köttessék, az egyház törvényei szerint s ugy magára a házasságra mint annak következményeire nézve az egyház jog továbbra is érvényben maradjon. A tisztán materiális részt (örökség, hozomány stb.) azt szabályozhatják, a mint tetszik, polgárilag; de a házasságot, mint sacramentumot — azt a szentszék örökké fenn fogja tartani és bárki ellen, minden rendelkezésre álló fegyverrel megvédelmezi... Vassary kardinális most is csak oly instrukciókkal tért vissza Rómából, mint első látogatásakor. Még csak szándéka sem lehetett neki a magyar kormány szöszölőjével fellépnie. A magyar klérus ezután még erősebben fog fellépni jogainak megóvása mellett.

... Igen, e tekintetben nagyobb tevékenységre van szükség. A közvélemény nem mindenben világosítottatott fel. A saját nagyobb részben elenészes kezekben van. A katolikusoknak gondoskodni kell Magyarországon is hogy megfelelő számú lapjaik legyenek. Terjeszteni kell ezeket. Dolgozni kell minden irányban!

... Mi az ugynevezett kulturharcot nem keressük, sőt a meddig lehet, kerüljük. Remélem, sőt bizton hiszem, hogy Magyarország ettől a kalamitástól meg lesz óva. Higgyék el, hogy a kulturharcz nem fogja fejleszteni az önk nemzeti törekvéseit, de sőt ennek óriás mérvben ártana... A szentszék rendkívüli barátsággal viseltetik Magyarországot iránt. Én magam is alig várom; hogy lábamat magyar földre tehessem. Schlauch biboros meghívott Nagyváradra. Bizonyynal meglátogatom ott ő Eminenciáját és pedig oly gyorsan, a mint csak tehetem... A

a kormánya által ajánlott püspököket, csak egyre tekintünk szigoruan: hogy jó papok legyenek, szent emberek. A mire szükség van az önk szemínáriumban, az a szigorubb papi nevelés. E tekintetben már is sikerre vezető lépések tettek.

A nunczius beszélt aztán a magyar miniszterekről is, kik közül csak Wekerlé-t és Csáky-i ismeri még. Velük ebédelt az udvarnál — s a gróf Csáky meg is látogatta.

— De csak pár perczig maradt nálam, alig volt időm jól megnezni!

Egyéb megjegyzést nem tett egyikről sem.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1893. július 14.

Nagy Lajos főgondnok emlékezete.*

Nagy Lajos született Árvátfalván, Udvarhelymegyében, 1819-ben szabad székely szülőktől. A Nagy István és Pál Sára boldog házasságából származott öt fiú és két leánygyermek közt Nagy Lajos volt a legidősebb. Gyermekévei úgy teltek el, mint a szegénysorsu falusi emberek szorgalmas iskolás gyermekeinek évei elteltel szoktak: a gazdaságban való segédkezésről fenmaradt idejét olvasással és írással töltötte. S hogy később közéletünk benne oly kiváló embert nyerhetett, azt a sz. udvarhelyi ref. kollégiumnak lehet köszönni. Ez az iskola hazánk keleti felében nem csak a szellemi világosságot, az ismereteket, és a nemzeti szellemet terjeszti, hanem a humanizmust, az emberszeretetet is a szegénysorsu székely fiukat édesanya módjára istápoló intézményei által.

Ennek az „alma mater”-nek a kebelén növekedett fel Nagy Lajos is, ki ezen kollégium jótevékenységeire teljesen méltónak és érdemesnek mutatkozott, mert az 1847. június 30-án kel iskolai bizonyítványa szerint a bölcsészeti jogi és hittani tudományokat kollégiumunkban esupa, eminensziával végezte. Közben néhány évet szini pályán töltött, melynek csábjai őt is meghódították.

1837. áprilisében, husvét másod napján lépett fel Csik-Szeredában Kisfaludi Károly Ilka vagy Nádorfehérvár ezimű drámájában,

* A sz. udvarhelyi ref. collégium 1892 — 93. évi évkönyvéből.

Szigetváry László szintársulatánál Feleki Miklós és a korán elhunyt Csizsér István tanuló-társaival együtt, kik egyszerre hagyták el az udvarhelyi kollégiumot.

Mind a hármán állnevet vettek fel, gondolva, hogy ezzel elvesznek a nagy néptömegben: Nagy L. Árvádi, Feleki M. Telegdi és Csizsér I. Etédi név alatt. Azonban ezen inkognitó nem soká tartott, mert Gyergyó-Szt-Miklóra érve egy krudélis Gazda nevű őrnagy maga elé rendelve a társulat személyzetét, oly hangon követelte neveiket, hogy egy sem merte fölvetni alnévét kimondani. S ettől fogva ki-ki saját nevével működik. Egy pár évig Szépvíz, Sepsi-Szentgyörgy, Kézdivásárhely, Brassó, Szeben Szászváros és Déva volt működésük színhelye. 1842-ben Pály fjszínigazgatóval Brassóból Bukarestbe mentek, hol egyszerre négy nyelven folytak előadások: magyarul, oláhul, németül és francziál. Pár hónap időzése után újra Háromszékre kerültek, onnan pedig M.-Vásárhelyre, hol gróf László József magához hivatván az igazgatót, felkérte, hogy két szolid tagot társulatából válasszon ki s hozza el magával kiket itt létük alatt szabad kosszttal fog el látni. Az igazgató, Feleki Miklóst és Nagy Lajost választotta ki s vitte el a grófhöz. E percztől fogva az egész télen a grófi házá vendégei voltak. Három fia és egy lánya volt a grófi párnak, kik az asztalnál néha francziál beszéltek. A gróf haragosan szólította meg gyermekeit: „beszéljetek úgy, hogy mindenki megértse.” Ezt a fiatal színész urakra értette (vonatkoztatta.)

Ez többször is megtörténvén, mikor ebédről haza mentek, összesen név mindkettőnek egy gondolata támadt: hát csak a magánasoknak van joguk francziál tudni? mi nem tanulhatnánk meg? Erre megvettek két

francia nyelvtant s a maguk szorgalmán tanultak meg, úgyhogy már tavasszal nem csak megértették, de fordították a beszéltek is a francia nyelvet.

A színésznél mindig szorgalmas és tehetséges volt Nagy Lajos is, mindég Shakespeare-t tanulmányozta, azért Lear király szerepét igen sikerlten játszta. Tehetségök, szorgalmuk hirt egeez Pestig elhatolt, úgy hogy 1843-ban Szigligeti, akkoriban nemzeti színházi titkár, igen szép levélben hívta meg Feleki Miklóst és Nagy Lajost a nemzeti színházhoz. E levél nagy örömtűnnp volt rájuk nézve, úgyhogy egy nap háromszor-négyszer is elolvasták. Azonban e szépreményű jövőnek régett vetett az, hogy Nagy Lajos nagybátyja, Nagy Mózes a gróf Haller család préfectusa, Tordára ment s 7 évi működés után csaknem erőszakkal visszahozta öcsét Udvarhelyre. A bucsu érzékeny volt a két ifjú között, mert a két jó barát soha sem hitte, hogy elválasztják, s e barátság haláláig fenn maradt híven közöttük.

Nagy Lajos a színésznél is mint a becsületesség, szerénység, türelmesség és páratlan nemesszivűség példányképe volt elismerve, miként legbizalmasabb baráti kézből nyert nagybecsűlű értesüléstünk, melynek a szini pályájára vonatkozó adatokat is köszönhetjük, tanusítja.

1847-ben nemes Udvarhelyszék hites táblabírájává s aljegyzővé választotta őt, mely tisztséget a szabadságharc leverettségéig viselte. Közben 1848-ban ügyvédi vizsgát tett. Az 1856. évben Nagyszebenben közigazgatási gyakorlatot szeptember 1858-ban az ugyanottani cs. kir. főtörvényszéknél bírói vizsgát állott ki „igen jó eredménnyel.” 1860-ban urbéri törvényszéki elnök lett. 1861. év októberében vette kollégiumunk

előjáróságának azon megtisztelő felhívását, hogy mint juris supplens 400 frt tiszteletdíj mellett a jogtanári széket, melyet rendes jogtanárral a szükséges fedezet hiánya miatt nem lehet betölteni ideiglenesen ellátni szíveskednék boldogult Szolga Miklós ügyvéd-del (később kir. tájbíró) együtt. A felajánlott állást elfogadta és hivatala mellett az 1862. 63. 64. és 65. évben a hazai köz- és magán jogot, római jogot, váltójogot, közönséges egyházi és protestáns egyházi jogot, politikai és közrendészetet szép sikerrel tanította.

Eközben 1862. márczius havában törvényszéki ülnök, 1864-ben udvarhelyszéki törvényszéki elnök, 1869-ben urbéri törvényszéki elnök, végül 1872-ben kir. törvényszéki elnök lett Székely-Udvarhelyen. 1875-ben rendelkezési állapotba helyeztetett és a következő évben az erzsébetvárosi kir. törvényszék (az egyesített segesvári és medgyesi kir. törvényszékek) elnökévé nevezték ki, mely állásban 1890. végéig működött, midőn végleges nyugdíjba lépett és Sz.-Udvarhelyre költözött vissza.

Kollégiumunk 1868-ban algonodnoknak nyerte meg. 9 évvel később, azaz 1877-ben főgondnok lett. 1875-től 1890-ig hivatala ugyan távol tartotta iskolánktól, mert mint törvényszéki elnöknek Erzsébetvárosban kellett laknia, de azért iskolánk minden fontosabb ügyének elintézésében részt vett vagy személyesen, vagy pedig tanácsai által, melyeket az előjáróság mindig figyelembe szokott venni. 1873. május 22-én ünnepelt meg kollégiumunk magasabb tanintézeti életének kétezszados évfordulóját, mely alkalommal az előjáróság megbízásából emlékbeszédet Nagy Lajos mondott. Ez a beszéd egy magára is elég volna arra, hogy az ő fenkölt, nemes

gondolkodásáról, sok oldalú olvasottságáról, klasszikus műveltségéről és az „alma mater” iránt érzett hálájáról és kegyeletéről bizonyoságot tegyen, mint azon tűnépely emlékre kiadott „Emlékkönyv” legbecesebb, eszmékben és gondolatokban kiválóan gazdag része. 1888-ban kollégiumunk megujított és megbojított épületének felavatása alkalmával, a mikor Szász Domokos főtisztel. püspökünk és Szász Gerő egyházkerületi közlegyzőnk is közreműködtek, a felekezeti, nevezetesen a protestáns középiskolák feladatáról tartott gyűjnyörű, tartalmas beszédet. A közviszágálatokon legtöbbször jelen volt s a tanuló ifjuság minden ügye iránt melegen érdeklődött. A társaságoknak igen kedvelt és becsült tagja volt s mint hivatalfőnök is kiváló tiszteletnek örvendett.

Anyaszentegyházunknak mindig hű és tette kész fia volt. Az 1869. évben Sz.-Kereszturon tartott közszeminára az egyháztanács Gyárfás Domokos, gróf Bethlen László, Ugron János, Sebesi István, Székely Gergely, Lázár Mihály és még másokkal együtt képviselőül nevezte ki és az óta alig mult el egyházkerületi közgyűlés az ő részvétele nélkül. Majdnem negyedszázadon át képviselte a közgyűlésen Gyárfás Domokos főgondnokkal iskolánkat eleinte mint el, később mint főgondnok.

Az őt ért kitüntetések nem mutatnak csillogó sikereket, de vagy saját áldozatkészséget tanusítják, hogy a köztisztelést tisztetik föl. Ezek közül hadd álljanak itt a következők: az Erd. Múzeum-egylet 1861-ben részvényes tagjává ismerte el; a Magy. Tört. Társulat 1877-ben rendes tagjává választotta a Telekkönyvvezetők Orsz. Egylete 1880-ban pártoló tagjává vette fel; az 1846 — 99-ki honvédek betegsegélyző és temetkezési

Midőn elbucuszam, szóba hoztam a zágrábi érseki szék betöltését.

Még nem hallottam senkinek a nevét sem. A kit ő felsége ajánl, az szívesen fogadjuk. Nekünk midégy, magyar-e vagy horvát születést. A politikai kérdések eldöntése nem tartozik reánk. Nem is szeretjük, ha a főpapok sokat politizálnak.

— Strossmayer? — vetém közbe.

— Strossmayer egy más azerből származik. Különbösen ne tartsanak tőle. Nem árt ő a magyaroknak!

— Adj a Isten.

A Vásonkeőy hamis váltói.

Ítélethirdetés.

Budapest, júl. 13.

A budapesti kir. törvényszék büntető tanácsának elnöke: Kállosy József, ma déli 1 órakor hirdette ki a Vásonkeőy hamis váltók ügyében hozott bírósági ítéletet. Az ítélethirdetésnél ugyanolyan nagyszámú közönség volt jelen, mint a végtárgyalás többi napján.

Az ítélethozatalnál nem jelent meg sem Eötvös, sem Polónyi. Eötvöst fia: Eötvös Balint helyettesítette, Polónyi helyett dr. Falusy jelent meg, kijelentvén, hogy az Eötvös és Polónyi között felmerült affér folytán Polónyi ép ez ügy miatt el lévén foglaltva, ő helyettesíti az ítélethirdetésnél.

A bíróság ítélete a következő: A kir. törvényszék felmentette mind a három vádlottat a vád és annak következményei alól.

Ez ítélet indoklása még nincs kiadván, ezt Máriaffy törvényszéki bíró fogja elkészíteni. De elnök vázlatosan ismertette az indoklást. Ez indoklás kiemeli, hogy a váltó hamissága megállapítható nem volt és így sem a hamisítás, sem a hamis tanúsítás büntetékének vádja nincs bebizonyítva. Súlyt helyez az indoklás Strojky, de főként a Dickmann vallomására. Az irászakértők véleményére megjelözi, hogy az a bíróság csak mint nézetet akceptálja. Hangsúlyozza, hogy Eberling terhelő tanút érdektelen tanúnak nem tekintheti a bíróság. Főmötör pedig nem bír annyira intelligenciával, hogy ő képes legyen az irások közötti eltéréseket és különbségeket megállapítani.

A bíróság kétségen kívülnek tartja Vásonkeőy pazarló hajlamait, és azt is, hogy ő képes volt egy ezer forintos kölcsönt 5 ezer forintos váltót kiállítani, a miként azt kifogástalan tanúk bizonyították. Kldőlővén a váltó hamis voltának kérdése, a mely gerincoszlop a bűnpernek, önmagától eszik az is, hogy itt is a hamis tanúsítás és hamis eskü miatt elhessen itélni a vádlottak bármelyikét. Kégy Józseffel szemben a bíróság kéntelen kifejezést adni azon hitének, hogy csak azért menekült meg az elítélés alól, mert bebizonyítható nem volt, hogy hamis a váltó és hogy ő azt tudta volna; de a mi az ő titkolódzását illeti, azt a bíróság nem akceptálhatja még ügyvédtől sem, mert első és legfontosabb érdek az igazság kiderítése.

Az ítéletet a közönség nagyon élénkséssel fogadta. Az ügyész és a vádlottak is megnyugodtak abban, csupán Kégy József apellált az indoklás egy része ellen. Polónyi magánpanaszos képviselőjének helyettese bejelentette felebbezését az ítélet ellen.

Elfogott kém Aradon.

Arad, július 16.

Tegnap este gyanus idegen ment Mirtl Károly vendéglőjében a román g. k. püspökség egyik tisztviselőjével.

egylete Budapesten 1885-ben tiszteletbeli tagjává választotta: az országos díjnyelvest 1886-ban szintén tiszteletbeli tagjává választotta; szabad királyi Erzsébetvárosi közönsége 1890. szept. 16-án díszpolgárává, 1891-ben az erzsébetvárosi kaszinó tiszteletbeli tagjává választotta meg és 1893-ban halála előtt kevéssel a helybeli kaszinó-egyesület alelnöke lett. „Fáradt vagyok” — írta fiának — „az ilyen alelnökség nekem való nyugalmi állás.”

Közelített, társadalmunk ezen derék bajnokának 75 évre terjedt életét, 1893. február 13-án pár napi gyengélkedés után hirtelen bekövetkezett szívizületés oltá ki. Halála mely részvétet keltett nem csak városunkban, hanem az ország majd minden részében levő barátai és tisztelői körében is. A halála felett részvéteket személyesen kifejezők között volt az erdélyi av. ref. egyházközpont püspöke, főtitkarsága Szász Domokos ar. ő méltósága is, ki ama napokban éppen Sz. Udvarhelyen időzött. Részint sürgönyileg, részint levélben fejezték ki részvéteket Fekete Miklós, — Damokos Antal és Jánosai Sándor törvényszéki elnökek, Sándor János főispán és sokan mások.

A ravatalra a család tagjain kívül kószorukat helyeztek a kollégium elöljáróisa és tanári kara, a helybeli és erzsébetvárosi kir. törvényszék, járásbíró és ügyészség tagjai, az ugyanodaváló kaszinók, Ugron János alispán stb. A temetésen Erzsébetvárosi és az ottani kir. törvényszék Gyula Lajos ítéltáblai bíró vezetésével a küldöttségileg képviseltette magát. Kivonult a helybeli há-

Az idegen megtevévén rendelkezését, suttogva hosszasan tárgyalt a tisztviselővel, majd több román is jött a helyiségbe, a kik egyenesen az ő asztalához tartottak.

Ezekkel a halkan érkezettek, végül pedig Orsova és Erdély felé szóló vasúti jegyeket osztott ki közöttük.

Mirtlnek mindjohiban feltűnt az idegen magatartása, a románok szakadatlan ki- és be-szalángozása; mikor az a vasúti jegyeket osztogatta és látta, hogy azokat hamis aláírással látja el, nem volt többé semmi kétsége, hogy az illető veszedelmes ember s valami főbőjáró roszban sántikál.

Mindjárt értesítette is a rendőrséget. Mikor a detektívek megjelentek a helyiségben, úgy látszik, valaki figyelmeztette az idegent, mert kisietett a teremből s az árnyékszékre szaladt, hol a bőrdőnyéből kiszedett iratokat a gödörbe vetette.

A rendőrök azonban nyomában voltak s egy jelenlét kihalászták a hűnleket s az idegent letartóztatták.

A vele volt tisztviselő azonban kizsákkította magát Mirtl és a jelenlevők kezeiből s az utcára menekült.

A jelenlét rendőr azonban észrevette s rögtön földözbe fogta.

Az illető e közben hirtelen hátrafordult s a rendőrt leütéssel fenyegetve megfélemlítette.

Ekkor talán sikerült is menekvése, ha Mirtl vendéglőjében levő szállón tartozkodó munkások szintén nem erednek utána.

Ezek azonban elérték a megragadva, a rendőrökkel együtt a kapitányságra kísérték.

Az utcán nagy tömeg verődött össze s kísérté a gyanus idegent és czimboráját a városházára.

Az idegennel egész bőrdőny lázító iratokat és felségérsőt nyomtatványokat találtak.

Igy a többi között királyunk képét is torzraajzban.

Az elfogottakat Sarlot főkapitány vette át, ki az idegent letartóztatta, iratát zár alá vette, a tisztviselőt pedig rövid kihallgatás után szabadon bocsátotta.

A rendőrség csak reggel eszközölheti a kihallgatást, azonban annyira máris valószínűnek látszik, hogy oláh vagy muszka kémekkel és bujtogatóval van dolguk.

Megjelenése, úgy lehet, a nagyszobeni oláh gyűléssel van összekötöttesben.

A takarmányhiány

A magyar földművelésügyi miniszter egy idő óta tárgyalásokat folytat az osztrák földművelésügyi miniszterrel a takarmány készleteknek a monarkia közös vándorteléről való kivitelenek megtiltása tárgyában. E tárgyalásokat ugyan még nem fejezték be de valószínű, hogy azon eredményre fognak vezetni, miszerint előreláthatólag már a jövő hét kezdetével néhány takarmányozó, így különösen a széná, lőhere, szalma, olajpogácsa és szárított moslék, egyelőre a kiviteltől eltiltják. Ezen kiviteli tilalom azonban semmiképp sem fog kiterjedni bármely gabonafajtára. A helyzet, a mely a kormányokat ezen kivitelen intézkedésre kényszeríti a Bud. Corr. szerint a következő:

Magyarországon minden tekintetben kielégítőnek ígérkezik a takarmánytermés, dacára annak, hogy az anyaszena sok helyütt nagyon is kevés és rossz volt. Szalma is lesz elég minden várakozás ellenére, úgy, hogy Magyarország az idén is eladhat takarmánykészletéből egy, ha nem is oly nagy részt, mint más években. E felesleges takarmánykészlettel szemben áll azonban Franciaország, Németországban és Svájcban aránytalanul nagyobb szükséglet, sőt Ausztriának

rom középiskola ifjúsága is. Emléket „Nagy Lajos alapítvány” czimen gondnoktársai kollégiumunknál megörökítették. Utolsó éveit két leánya, kik közül egyik Csánády Zsolt kir. járásbíró neje, és kedves unokái körében boldogan tölthette. Egyetlen fia, Lajos, a nagyszobeni kir. törvényszék tehetséges jegyzője. — Legyen áldott a derék férfi emléke!

GÖNCZI LAJOS.

A Diána története.

(Angol regény)

A „Dóra” szerzőjétől.

Az „Ellenzék” számára fordította: AMICA.

III.

(Folytatás.)

(6)

Cselédek nem voltak láthatók; de a lépcsőn Érik állott estéli ruhában, virággal a gomblyukában.

— Szeretetteljes szívével jött előre, hogy a kocsit a juttatja és testvéreit üdvözölje.

— Milyen ostobaság ez tőle! — mormogá Nelli. Miért nem engedte, hogy a legény tegye meg?

— Isten hozott Diána — isten hozott édes testvérem a te utjodhoz! — mondá az ifjú, s hangja nem volt oly szilárd a milyen lehetett volna; lehajolt, hogy a Diána ozeáját megcsókolja s ezáltal felfedezte, hogy az nedves volt.

Három között határozottan Nelli viselte magát legjobban. — Az ő szemében nem voltak könnyek, hangjában nem volt felindulás: még kíváncsiságát sem elégitte ki az által, hogy a tölgyfa burkolatú csarnokban körül nézzen, ne hogy a család az őt gondolják, hogy ilyen pompához nincs hozzá szokva.

is nagy része, így különösen Csehország, Morvaország Szilézia valamint az alpesi tartományok is olyannyira szenvednek az állatállományukat veszélyeztető takarmányhiányban, hogy különös tekintettel arra, hogy az idei hosszú telelés az összes tavalyi készleteket felemésztette még Magyarországon is, nagy bevitelre szorulnak.

Miután Franciaország később Németország eltiltotta a takarmány kivitelt, a mi mezőgazdaságunkat az a nagy veszély fenyegeti, hogy a meglevő takarmánykészletek, habár emelkedő áron, kivitelen a monarkia-ból és akkor később tavasszal, nem leszünk képesek az úgy sem elég állatállományunkat fenntartani. Ezzel nemcsak fontos nemzetgazdasági, tehát közgazdasági, hanem döntő katonai érdekek is vannak egybe kapcsolva. Nem a katonai lovak takarmányáról van itt szó, mert a takarmány szerződésileg úgy is biztosított van, hanem első sorban összes lovak fenntartásáról, mint hadseregünk harcképessége nevezetesen ténylegének biztosításáról, miután épen lovaknál a szénát vagy szalmát nem lehet más, még ha értékesebb takarmánnyal is pótolni. Nem kevésbé fontos éppen a mostani körülmények között összes többi állatállományunk épségben tartása, miután a jövő évben sehogy sem leszünk azonban helyzetben, hogy a külföldnek a közlekedési években okvetlenül megkisebbedett állatállományából kiegészíthessük saját állatállományunk hiányzó részét; míg ellenben a most, habár drágán fenntartott állatokért később okvetlenül megkajuk a mostani el nem ért nyereséget sokszorosan fölülmuló hasznot. A takarmány-felosztást az őt még is jól fogjuk értékesíthetni, miután azok aligha fogják fedezhetni Ausztria szükségletét és ez értékesítés két irányban történhetik.

Ama vidékeken, a hol a tudóvész uralkodott, eladhatják a gazdákni felesleges takarmányukat minden további gondolkodás nélkül Ausztriába. A többi vidékre azonban leggyakorlatibb és leghasznosabb volna nemcsak Ausztriából, hanem külföldről is behozni akárminő állatokból álló csordát, nyájakat stb. telelésre. A külföldi, takarmányra szoruló gazdák akként küldhetnek be teletelésre állatokat, ha pl. a jól áttelt állatoknak egyharmad vagy egynegyedrésze az illető magyar gazdának jutna jutalelül az elfogyasztott takarmányért. Mindez természetesen csak akkor volna keresztályozható, ha az ily ozeblő behozott állatok szállítási kivételes szállítási díjkezdmény mellett volna eszközölhető. A külföldi gazdák megmenekedének nagy gondjaiktól takarmány tekintetében, a magyar gazdák pedig földjeik jelentékeny javításán kívül kézzel fogható nyereséggel bírnának. A kiviteli tilalomnak mérve, valamint az átmenetre vonatkozó intézkedések a legközelebbi napokban lesznek megállapítva.

Fürdői levél.

Felső-Bajon, 1893 júl. 11.

Ha Kolozsvár felől a gyorsvonattal jövünk Medgyesre, onnét d. e. 10 órakor utban lehetünk Felő-Bajon felé. Kényelmes kocsik vannak az utasra s mintegy másfél órát tartó úton robogva Felő-Bajonba érünk. A táj merre elmegyünk mindent szép. Medgyes tiszta rendez utcaival igen jó benyomást tesz. Nyugatról magas, jó mivel szőlőhegyek övezik, melyeken itt-ott kopaszágok alakjában a phloxera pusztításait látjuk. A hegy tetejéről; alattunk marad a város; ismét gyorsan lejtve érjük Balázsteltket. Ettől kezdve jó darabig dr. Haller Jenő nagy kiterjedésű birtokán haladunk át, mely rendezettségé által végig lekötő figyelmünk egy fordulat s szemünk elé tárul Felő-Bajon község. Balfelől a régi vaserző lutheránus templom mellett haladunk el; jobbról rendezen épített szász gazdák

hátsorait látjuk. A falu végére érve, egy nagy erdő koszorúzza völgy kátlában szemünk elé tárul a felső-bajoni fürdő.

El kell ismerni, hogy a fürdő fekvése igen kedvező s az első benyomás, az érkező utasra; kellemes biztató. A nagy lombu gesztenye és akácok között rejtőznek a vendéglő, lakás csoportok, fürdő és a körülzárt gyógyforrások. A telepre érve azonnal szemünkbe ölik a középben hatalmasan égő kénlang. A „Nándor” forrásból kigőzölő kén t. i. egy csöbe vezették, s ezt meggyújtván, folytonosan ég; bevilágítva pompásan a meglehetősen tágas udvart. E nagyfokú kigőzölés, a gyógyerőre enged következtetni.

A felső-bajoni fürdő nem luxus, hanem egy valódi gyógyfürdő, a hol azonban a többé kevésbé szenvedő fürdő-külsőnének szórakozásáról is van gondoskodva. Egy kolozsvári jó zenekar, naponta kétszer ad természet a szépen befásított sétányon. A fiatalaság pedig megtalálja módját, hogy hetenkint egyszer kétszer táncmulatsággal tegye kellemessé a fürdői életet.

Vendég meglehetősen számban van, képviselve van minden osztály. A fürdő igazgatóság humanismust dicseri, hogy a fürdő gyógyerejének kihasználása az egészen szegényeknek részére is lehetővé van téve. Dicséret illeti a konyhát is, mely izletessége mellett jutányos is.

A „Siklósa”, „Nándor”, „Merkel”, „Károly” forrás vizek medencékbe vannak gyűjtve, melyek közül izléses faépítményekben a fürdő kabinettek vannak. A viz kitűnő hatása általánosan ismert. Csak bámulja az ember, midőn látja, hogy egy-egy járó teljesen képtelen beteg, pár hét alatt meggyógyul. Epen ezért F. Bajon-nak nemcsak szenvedő, hanem halás vendégei is vannak, a kik egészségtük vissza nyereséft teljesen s fürdőnek köszönik és most egészségesen is felkeresik, magukat jól találják benne.

A fürdő igazgatóság figyelmét, előzenyességét, melyet a fürdővendégekkel szemben tanusít, elismeréssel kell kiemelni.

Kolozsvár választói.

Azért közöljük e névjegyzéket, hogy a kik tévedésből vagy egyéb ok miatt kimaradtak a hó 15-ig felszólalhatnak, ha választói jogosultságukat igazolni tudják.

(Vége.)

I. kerület.

Belmonostor tized.

Albertfi Elek fodrász, Adorján János szobafestő, Almasan Vazul ügyvéd.

Babács József állami nyugdíjas, Bárcay Péter, Becsei Hugó zsemlés, Bégheh Peter fakerekedő, Bíró Béla r. k. plébános, Blum Bernát fogaszt. biz., dr. Bogdán Péter ügyvéd, báró Bornemisza János birtokos, Boros György tanár.

Deák Pál főkapitány, Duchony János. Dr. Farkas Gyula egyet. tanár, Farkas Ödön, Farkas Lajos egyet. tanár, Fekete Béla v. aljegyző.

Gál Antal kárpitos, Gyárfás Benedek jogász igazg., Gerzely Sámuel urad. pénztár, Gergely Ferencz, Groisz Károly áll. nyugdíj, Grün Adolf kávész, Gyalui Farkas dr.

Inozédi Sámuel nyug. ezr., Ivánfi Jenő színmész.

Br. Jósika Samu birtokos, Judik József vas. mérnök.

Kain Hugó kir. táblai bíró, Kankál Antal pintér, Kiezkó Mátyásasztalos, Kirschner Jakab zalogházas, Klunger Károly, Kis József szabó, Kovács József kerekedő.

Lenk Gyula bank hivatalnok.

volt saját szonosságában kételkedni. Rendkívül nehéznek találta egyszerre egy ilyen alapos felforgatást megszokni, a milyent a régi szállásokból a Czsozhursti Manorba való jövetel feltételezett; — nehézség találta megszokni arról, hogy a shillinget ne nézze olyan becses pénznek, a mitől nem lehet könnyedén megvárni, — nehézség volt megérteni, hogy az élet egy kellemes hosszú ünneppal volt, a helyett, hogy a Drummond Mimi kisasszony fiúlebe naponta a francia főneveket és a német igéket „rágja.”

Diánában nem volt meg a Nelli szerencsés alkalmazkodása, aki, midőn minden jót amit az Istenek számára adott, természetesen és a maga rendjén valónak találta, hajlandó volt a részleteket bírálgatni és a saját érdemeit mérlegelve, azt hinni, hogy azok elkéstek. Az egyedül pont a mi felett Nelli igazi aggodalmat nyilvánított az a beteges félelem volt, hogy valaki az előbbi szegénységéről talál hallani, s következésképpen kevesebb tekintettel lesz iránta.

Czsozhurstba érkezése óta talán először történt, hogy Diána megszabadult a valótlanságnak azon kísértő érzetétől, mely ez eddig a kedélyére nehezült. Ő igyekezett e nyomasztó érzést elvinni magától és most egészen átadta magát a nyári nap élvezetének és a jólét azon töntség érzetének, mit a vagyonszerzés magával hoz.

Diána megfordult midőn a targoncával az egyik kertész armá ment — egy ósz hajú öreg ember, — aki majduen egész életében Czsozhurstban lakott, akit Nelli „kiálthatatlan buzgalmaskodónak” talált. Az öreg Fergus és Diána már jó viszonyban voltak egymással.

— Fergus — mondá a leány, megállítva a az öregest s a fiatal vases fenyők felett, balra a Czsozhursti területől egy épület kényeire mutatva, miféle házhoz tartoznak azok a kőmények?

Máté István r. k. lelkész, Májor Géza, Merza Gyula, Merza Lajos emke pénzt., ifj. Mestitz Ferencz kárpitos, dr. Mihály József ügyvéd.

Pap Imre ügyvéd, Pap Zoltán, Páll István kanonok, Páll Elek, Piger József arany-műves, Páskuj Simon.

Reil Dániel szabó, Rignáth Albert tag. mérnök.

Schrammer Péter, Selberg Frigyes ord. hiv., Szacsai Sándor házibíró, Szamosi János egy. tanár, Sárka Kristóf kerek., Sebestyén Mózes r. k. lelkész, Simon Ferencz czukrász, Schnell József kerek., Somlyai László kerek., Szűcs Géza bank hiv., Szűcs Sándor. Szvacsina Géza v. tanácsos.

Tamási Tamás kerek., Tanács József gyógyszer, Tokos Zsigmond szabó, Tözsér László r. k. lelkész, gr. Triángi, Tirka Jakab.

Ujlaki Gyula.

Vertán György házibirtokos, Vikol András házibirtokos, Vöczel Ödön.

Weisz Adolf.

Züllich István áll. nyugdíjas.

I. kerület.

Külmonostor tized.

Andrássy József, Apáthy István, Adám Dénes, Antal András, dr. Akonts Károly orvos, Albach Géza polgármester, Ambrus Gergely távirat tiszte, Antoni János bérkocsi tulajdonos.

Babos István házibirtokos, Bácsenszky József órás, Baló István, Balint Gyula ny. tábori pap, Baló László, Balázs Ferencz megy. iktató, Baumgartner Adolf házibirtokos, Barabás Árpád, Bartok József, Barcsai Manó kerek., Balázs Károly egy. questor, Benő Sándor nyugdíjas, Benő Mihály ügyvéd, dr. Benel János orvos, Bedő Dániel egy. könyvt. ör., B. Bercselli Jenő kir. táblai előnök, Benke Ferencz, Berde Béla házibíró, Beneze József, Benrad Albert mérészor, Béli Ákos gr., Benedek Lajos ip. kam. titkár, Binder Gyula vasuti hiv., Bonis István, Boros Lajos ügyvéd, Bota János, Bogdán Elek ügyvéd, Borza Sándor szabó, Bujthe Máthé templomi énekes, Bujthe László, dr. Brassai Sámuel egyet. tanár, Buday János, Buci László kerek., Burgya Gerő mérészor, Czákó Lajos építész, Benel János nyug. adótárnok, dr. Brandt József egyet. tanár.

Dr. Csárássy Gyula kinezt. ügyész, Csah Kálmán postatiszte, Czsozhursti Lajos kárpitos, Csibi Gergely nyugdíjas, Czitrom Gyula, Csomai Sándor korcsáros, Csukai János házibirtokos, Cseroján Gyula, Csukai Sándor asztalos.

Dálnoki Veress Sándor m. tiszti ügyész, Deffori József, Dumbráva László, Deutlich József vendéglős, Deák József polg. isk. tanár, Deák Imre, Domokos Antal megy. pénztár, Deák Farkas bizt. titkár.

Eckl rai ügyvéd, Esterházy Kristóf kerekedő, Feitinger Ignác házib., Farkas Pál házibirtokos, Fejér János, Fejér János mérészor, dr. Finály Henrich egyet. tanár, Faix János, Feldenfeld Ottó, Fischer Róbert, Fogarascher Károly, Fornet Elemér, Frákl Sándor.

Gál János v. g. ellenőr, Gál B. János mérnök, Gámán Dező bank hiv., Gámán Zsigmond ipar k. titkár, dr. Gámán József ipar k. jegyző, Gálóc József isk. tanító, dr. Gócs Jenő kir. alügyész, Gócs András timár, Gunesch Károly id. és ifj., Gothárd József v. főszámvérő, Gruber József kinezt. alügy., Göncz Árpád, ifj. Gunesch Károly kerek., Groisz Gusztáv, Gunesch Károly tanító.

Harkó Lajos, Hankó Veres Károly megy. főszámv., Hutfaludi Már főszolgabíró, Heinrich János gépész, Hook György házibirtok., Holcson Zoltán, Hottner Ferdinand építész, Horváth Kálmán tábla bíró, Hussnik János órás, Hutter Samu zsemlés.

Imre Gergely, Imre Károly.

A kertész rögtön letette a targoncáját s beazéltatáshoz készült a mit elvőből jobb szeretett tenni, mint dolgozni. Szemei a Diána szemét követtek, aztán kissé különös kifejezéssel visszaláték a leány arcára.

— Azt az épületet Prior Holmenak hívják. — Azt mondják, hogy egykor zárda volt. — Mostan Heathcote Gerő ur lakik ottan.

— Heathcote Gerő! — mondá a leány tündőre, azon gondolkozom, hogy meglátogatott-e már bennünket.

— Mit, hogy ő magukhoz jöjjen? — kiáltá Fergus megvető hangon. Hiszen ő senkit sem látogat meg és ő hozzá sem megy senki.

— Már ugyan hogy mennének!

— Miért ne?

Fergus a fejét vakarta — ez olyan múlt volt, — a mi valami titokzatos után a gondolat menetével összekötöttesben látszott lenni. — Mert valószínű kétséges hangon — Heathcote ur nem olyanféle ember, akit az urak meglátogatassanak.

— Tehát ő maga nem gentleman?

— Oh igen, ő az a mi azt illeti! — De az még nem minden! — tévé utána Fergus.

— Van felesége?

A kertész először meg volt lepve, aztán vigyorgott, mintha ez a feltévesz mulattatná.

— Nincsen, kizasszony, nincsen — és azt gondolt, hogy nem is lesz. Nincs a mi vidékünkön olyan kisasszony, a ki hozzá menné, bár mennyire kívánna magának férjet szerezni; pedig elég bővíbe vagyunk az olyanoknak — mondá Fergus nevetve, ugyan abban a pillanatban egy szobaleányt látott a pázsiton átjárnai. — It jön Turner Kezia, azt hiszem, hogy a kisasszonyt keresi.

(Folytatás köv.)

H i r d e t é s e k

MATUTSEK JÓZSEF

27. év óta fennálló

férfi-, női- és gyermek cipész-üzlete

Köszvény, Kolozsvártt,

Főtér 32-ik szám alatt,
a volt HUTFLESZ-féle üzlethelyiségben.Megrendelések beküldött mérték vagy lábbeli minta után a legjobb anyagból és dívat szerint, lehetőleg gyorsan teljesítetnek.
17. (46-x)

Lakodalmi és bál meghívók.

Divatos eljegyzési jegyek.

Női és férfi tánczrendek.

Rajz után készült plakátok.

Részvények és záloglevelek.

Műsorok és jelentések.

Névjegyek 25 különböző írásminta szerint.

Napilapok és folyóiratok.

Füzetek és könyvek.

Rovatos ívek, hatósági nyomtatványok.

Fekete és színes falragaszok.

Körlevelek és számlák

Izléses kiállításban, olcsó árban

KÖZMŰVELŐDÉS

IRODALMI ÉS MŰNYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG,

Telefon szám 6. KÖLÖZSVÁRT. Telefon szám 6.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan.

13. (32-x)

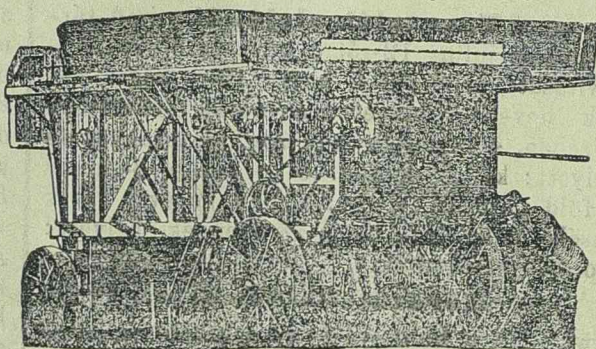
Kérjük legújabb gőzcseplőkészleteink megtekintését!!

Gőzcseplőkészleteinket

teljes jótállás mellett

szakközvegyeinkkel saját költségünkön hozatjuk helyszínén üzembe.

Teljes jótállás!

Teljes jótállás!

Első Ma.-Prerai Gépgyár és Vasöntőde

Budapest, Váci-körút 39. sz.

Ajánlja legújabb szerkezetű 4, 5, 6, 8, 10 lóerejű

8 verőléces kettős tisztító gőzcseplőkészleteit

magnagyobbított rostaszekrényekkel és horasztított fedett szalmazókkal, melyek minden pórtázót felülmúlnak és ugyasólván

minden magvesztéseket kizárnak.

42-os cseplőszekrények 5 méternél hosszabbak, 48-os cseplőszekrények 6 méternél hosszabbak.

Legjutányosabb árak mellett kedvező fizetési feltételek.

Arjegyzékkel szívesen szolgálunk bérmentve.

Első Ma.-Prerai Gépgyár és Vasöntőde
Budapest, Váci-körút 39. sz. 632. (2-3)Tisztán kölcsönös. — Részvényesei nincsenek.
Az összes nyereség a biztosítottak javára esik.A legnagyobb és legmagdagabb
pénzüntet a világon.

Biztosítéki alapja

907 millió

frank.

THE MUTUAL LIFE ASSURANCE CO. NEW-YORK.
ALAPÍTOTT 1843.

Biztosít

emberéletet

legkülönbözőbb és leg-
előnyösebb

módozatok szerint.

Prospektusokkal és tüzesebb felvilágo-
sítással szolgál azErdélyrészi aligazgatóság,
Kolozsvártt, Belhid-utca 16. sz. alatt.

ELOPATAK GYÓGYFURDÓN.

melynek több kiállításon kitüntetett gyógyvizei Európa leghíresebb bálneológusai által az eddig elismert égvényes vasas
savanyúvizek legelsőjének jelentetett ki,

az évad május hó 15-étől szeptember hó végéig tart.

Fürdőorvos: Dr. NAGY KÁLMÁN.

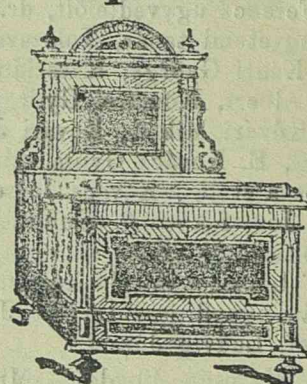
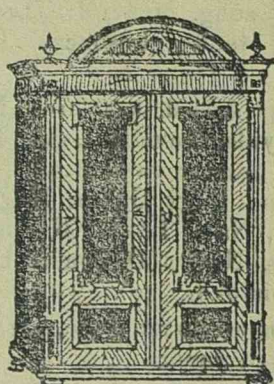
Ez ásványvizek különösen a következő betegségekben bizonyultak be biztos hatásúknak: a gyomor és belek idült hurutjainál, gyomorégés és a tulságos nyálka és savképződéssel járó emésztési zavarokban, gyomor és bélzabában, altesti vér-
bőségben, vérpangásban, aranyérben, reáztór és kedélykórban, máj- és lépdeganatokban, az epe kivezető csőveinek hurutos bántalmaiban, sárgaságban, epekövekben, a poszgerj s váltó-
lázakból származott lépdeganoknál, fejlődési sápkórban s az ezen alapuló hőszám zavarokban, s különösen vérszegénységi álla-
potokban, a vesék és húgyhólyag hurutos bántalmaiban, kez-
dődő húgy- és fővénykő-lerakódás s húgykő képződéseknél, a
méh idült tömüléseinek, dagainál, fehérítályás s rendetlen ha-
vadzásnál, a nemi részek gyengeségeiben, angol kórban, kösz-
vény és csúzbajokban.Az ásványvíz használatával kapcsolatosan ujonnan be-
rendezett meleg és hideg ásványvíz-fürdők, friss
kecsketej, savó, hidegvíz-gyógymód, massage, svéd tornászati áll az
azt igénylők rendelkezésére.Van gyógytar, távirtda, posta. 600 szoba áll a közönség ren-
delkezésére, napi ár 50 krtól fennebb, melyek az igazgatóságtól
bé elhetők ki. Az éttermekben nagyon jutányosan étkezhetni. —
Szórakozásul vannak: parkok, erdei sétányok, olvasó-, zongora- és
társalgó-termek, tornászati, csolnakázó tó, színház, hangversenyek,
bálok s kirándulások, ugyasintén egy első rangú cigányzenekar.Vagyontalan betegek hatósági ajánlat mellett ingyen lakás-
ban és gyógydíjmentességben részesülnekA bármely irányból jövő gyógyvendégek a földvári vas-
utállomáson szállanak ki, honnan az 1 óra távolságra eső Elő-
patakra magán- és társaskocsik szállítják a gyógyvendégeket;
társaskocsin, ha csak egy személy jelentkezik: 2 frt; két vagy
több utas személyenként 1 frt 30 kr; külön kocsit egy család
résztára 3 frt szabad kézi podgyászszal; ellenben a vasuton
feladott podgyászért 50 klgfrt 30 kr, azon felül 50 kr. fizetendő.Minden megkeresésére utasítást és felvilágosítást készséggel ad
Előpatak, 1893. évi május hó 15-én.

498. (12-20)

A fürdő-igazgatóság.

Van szerencsénk a n. ó. közönséget értesíteni, hogy saját máhe-
lyünkben készült

kárpitos- és asztalos munkákból

egybeállított
mindennemű
teljes szoba-
berendezések-
kel, továbbá
egyes kárpito-
zott és asztalos
butor-dara-
bokkal,ugy egyszerű mint leg-
finomabb kivitelben, a
legszilárdabb anyagok-
ból szolidan készítve.Nemkülönben tükrök, képek, függönyök, szőnyegekkel, lőszőr. afrik
és rugany-mátráczokkal, gyermek-kocsik, vas- és nád-butorokkal;
szóval a butorkereskedés illetve lakásberendezési szakba tartozó mindenféle
cikkkel a legdusabb választékban felszerelt raktárunkat — üzlethelyiségünk
tölmözöttsége miatt — tetemesen leszállított árakon kiárusítjuk.Ezen kellemes bevásárlási alkalmat a n. ó. közönség szíves figyelmébe ajánlv,
becses látogatását kérve, maradunk teljes tisztelettel:

572 (8-10)

GAÁL és SCHRAMMER,

kárpitosok és butorkereskedők.

Kolozsvártt. Belmonostor utca 20. sz. (Korbuly féle ház.)

A Benigni palotában

4 bolthelyiség

azonnal, vagy október hó 1-sőtől kezdve

jutányos árban kiadó.

Alkalmas kávéháznak is.

Ugyanott egy fűszer-üzlet teljes
(álvány) berendezése eladó.

Értekezhetni felőle Bojáki Sándor fűszer-üzletében

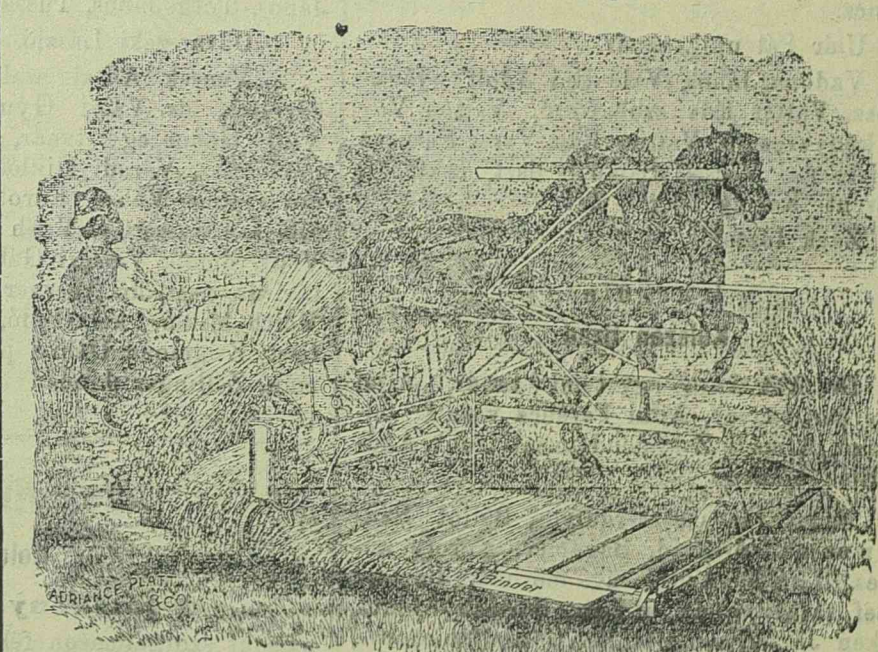
Kolozsvártt.

565. (8-10)

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Alkotmány-utca 31. szám. — Váci-körút sarok.

Kizárólagos képviselője:

Adriance Platt & Co. newyorki gyár
Fűkaszaló- és Arató-gépeinek.

Ajánlja szabadalmazott kaszaló- és arató-gépeit:

legjobb és legolcsóbb fűkaszalókat, legjobb és leg-
olcsóbb marokrakó arató-gépeit. Legolcsóbb könny-
nyű kévekövő arató-gépeit, mely a nyíregyházi versenyen
1-ső díjat nyert.

Képes gépárjegyzéket kívánatra bérmentve bárkinek küldünk.

A magyar kir. államvasutak gépgyárának
szövetkezeti képviselőisége.

Ajánlja becses tagjainak ezen gyár legjobb hírnevű

Gőzcseplőkészleteit.
Mindennemű gazdasági gépeket.A magyar kir. műegyetem által kitűntőnek ítél és a földmívelés-
ügyi magyar kir. miniszterium által ajánlott
„Budapest” permetező ára darabonként 15 frt
50 kr. csomagolással.Szabadalmazott
jegyzes „Azurin” 1 frt 50 kr.
kilója

Eredeti Vermorel-féle francia gyártmányu

„Eclair” permetező ára 20 és fél frt darabon-
ként, csomagolás 50 kr.

Megrendelési cím:

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Bpest, Alkotmány-utca 31.
454. (17-30)